

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 17.12.2015

Sayı: 443

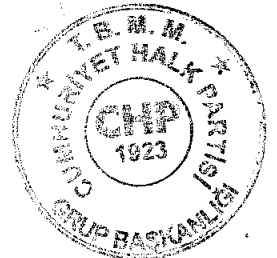
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ayrımcılığın ve Nefret Suçunun önüne geçilebilmesi amacıyla, Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 16.12.2015

2- Özcan Purçu
[Signature]

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili
[Signature]

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	27 Ocak 2016	E.No: 2/537		
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
[Signature]	[Signature]	[Signature]	[Signature]	[Signature]
TBMM BAŞKANI	[Signature]			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
17 Aralık 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
17 Aralık 2015
No: 12062

GENEL GEREKÇE

Nefret Suçu; Mağdurun, mülkün ya da işlenen suçun hedefinin; gerçek ve hissedilen ırk, etnik, ulusal köken, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, zihinsel ya da fiziksel engelli, cinsel yönelim veya diğer benzer faktörlere dayalı olarak benzer özellikler taşıyan bir grupla gerçek bağlantısı ya da öyle algılanan bağlantısı, ilgisi, bağlılığı, aidiyeti desteği ya da üyeliği nedeniyle seçildiği kişilere veya mala karşı işlenen her türlü suçu da kapsayacak şekilde işlenen her türlü suçtur. Buna göre Nefret Suçu;

- A) Mağdur, mülk ya da suçun hedefi B şıkkında tanımlandığı şekliyle bir grupla gerçek ya da edinilmiş bağlantısı, ilgisi, ilişkisi, destekçisi ya da üyesi olduğu için seçilerek, mülke ya da kişiye karşı işlenen herhangi bir suçu kapsamaktadır.
- B) Grup üyelerinin genel özelliklileri gerçek ya da edinilmiş ırk, ulus yada etnik orijin, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, fiziksel ya da zihinsel engellilik, cinsel kaynaklı ya da diğer benzer unsurlara dayandırılabilir.

Nefret suçu, başta ABD ve İngiltere olmak üzere ayrımcılığa dayalı nefret eylem ve söylemleri nedeniyle bir çok olaylar yaşamış batılı ülkenin yasal mevzuatlarında yer almaktadır. Ülkemiz mevzuatında ise "Nefret Suçu" tanımlanmamış, açık ve net bir şekilde düzenlemeye yer verilmemiştir.

Uluslararası Hukuk'ta Nefret Suçu düzenlemeleri şu şekildedir;

- Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi (ICCPR) Madde 20;
- Her Türlü Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmesi (ICERD) Madde 2;
- Birleşmiş Milletler Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesi XV Sayılı Genel Tavsiye Kararı;
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Madde 2,3,8 ve 13
- Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı ile Mücadele Çerçeve Kararı;
- Avrupa Konseyi'nin ırkçılık ve hoşgörüsüzlükle mücadele alanında oluşturduğu Irkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu 7 No'lu Genel Politika Tavsiyesi;
- Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi "Nefret Söylemi" konulu 97(20) sayılı Tavsiye Kararı

Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının Kanun Önünde Eşitlik başlıklı 10. Maddesi şu şekilde düzenlenmiştir;

*"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.
Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.*

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik veya Aşağılama" başlıklı 216. Maddesi;

“(1) Halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Halkın bir kesimini, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep, cinsiyet veya bölge farklılığına dayanarak alenen aşağılayan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

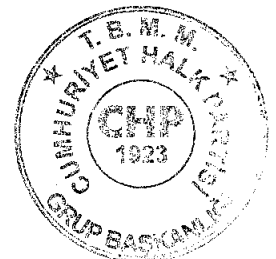
(3) Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılayan kişi, fiilin kamu barışını bozmaya elverişli olması halinde, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.” şeklinde düzenlenmiştir.

Nefret Suçu eylemleri çoğunlukla fiziksel saldırı, şiddet ya da saldırı tehditleri, taciz, mülke zarar verme, ırkçı nefret içerikli beyanlar, duvar ve gazete yazıları, kundaklama, ayrımcı nitelikli, saldırgan, broşür veya afişler şeklinde eylemlerle ortaya çıkmaktadır. Nefret suçunun oluşmasına neden olan yaygın önyargılar etnik veya ulusal aidiyete, din veya inanca, cinsel yönelime, engellilik durumuna yönelik olanlar olduğu gibi zenginlere, yoksullara, içki içenlere, küpe takanlara, saçları uzun olanlara, gey, lezbiyen, transseksüel gibi cinsel yönelim farklılığı olanlara karşı da söz konusudur.

2006 yılının başından itibaren Türkiye’de etnik, dini veya kültürel olarak farklı kişilere yönelik bir dizi cinayet işlenmiştir. Siyasi görüşleri farklı olan gruplara yönelik linç girişimleri ve siyasetçiler tarafından nefret söyleminin kullanımı, sorunun görünen bir başka boyutunu teşkil etmektedir. Yasal düzeyde ise mevcut yasalar açık bir şekilde “nefret suçları”nı yasaklamamaktadır. Mevcut yasalar eksik olduğu kadar, teknik açıdan da sorunludurlar; keyfi uygulamalara son derece açıktırlar ve kötüye kullanılabilecek niteliktedirler.

Türk Ceza Kanunu’nun “Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik veya Aşağılama” başlıklı 216. Madde gerekçeleri arasında her ne kadar, devletlerin, vatandaşları arasında, muayyen özelliklere sahip bir kesiminin diğer kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa, öç almayı gerektirecek şiddetli nefrete yönlendirilmesine seyirci kalamayacağı yer alsada TCK’nın 216. Maddesinde “Nefret Suçu”na dair bir tanım yer almamaktadır. Suçun tanımının dolayısıyla suçun oluşturan unsurların açık ve net bir şekilde madde hükmünde belirtilmiyor oluşu, maddenin, gerekçesini ve amacını yansıtmaması sonucunu doğurmaktadır.

Bu nedenlerle hazırlanmış olan bu kanun teklifi ile Türk Ceza Kanunu 216. Maddesinde “Nefret Suçu” tanımında yer alan tüm unsurlara yer verilerek maddenin koruduğu değerlerin kapsamının genişletilerek daha etkin, net ve caydırıcı bir şekilde düzenlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 216. Maddesinin 1. fıkrasında "Nefret Suçu" tanımında yer alan suça ait unsurlara yer verilerek hukuki korumanın en üst seviyeye taşınması amaçlanmıştır.

MADDE 2- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 216. maddesinin 2. Fıkrasında yapılan değişiklik ile; cezaya ilişkin düzenlemede suça ait unsurların açık ve net şekilde düzenlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 216. maddesinin 3. Fıkrasında yapılması planlanan değişiklik ile; cezaya ilişkin düzenlemenin somut kriterlere bağlanması ve açık, net düzenleme yapılması amaçlanmıştır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 216'ncı maddesinin 1'inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1)Halkın; gerçek ve hissedilen ırk, etnik, ulusal köken, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, zihinsel ya da fiziksel engel, cinsel yönelim veya diğer benzer faktörlere dayalı olarak, benzer özellikler taşıyan bir grupta gerçek bağlantısı ya da öyle algılanan bağlantısı, ilgisi, bağlılığı, aidiyeti desteği ya da üyeliği nedeniyle farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

MADDE 2- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 216'ncı maddesinin 2'inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Halkın gerçek ve hissedilen ırk, etnik, ulusal köken, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, zihinsel ya da fiziksel engel, cinsel yönelim veya diğer benzer faktörlere dayalı olarak, benzer özellikler taşıyan bir grupta gerçek bağlantısı ya da öyle algılanan bağlantısı, ilgisi, bağlılığı, aidiyeti desteği ya da üyeliği nedeniyle farklı özelliklere sahip bir kesimini, alenen aşağılayan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 3- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 216'ncı maddesinin 3'üncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılayan kişi, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

